

VUODEN 2013 TOIMINTAKERTOMUS

1. Yleiskatsaus toimintaan ja sen edellytyksiin

Yhdistyksen kolmantenatoista toimintavuonna keskityttiin kolmeen pääasiaan: veden määrään ja laatuun sekä Nuutajärven valuma-alueen ojavesien fosforin saostamiseen. Veden määrään vaikuttavat ensisijaisesti Nokorinkosken pato ja sen hoito sekä valuma-alueelle tulevan veden määrä. Jäsenhankintaa jatkettiin edelleen niin kotitalouksien kuin yritystenkin suuntaan. Henkilöjäsenmäärä oli 217, joista perhejäseniä 22. Kannatusjäsenten määrä on säilynyt entisellään (14).

2. Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion toteutuminen

Toimintavuodelle laadittu toimintasuunnitelma on toteutunut pääosiltaan. Talousarvion tulopuoli ylittyi 3.246 €:lla

3. Yhdistyksen johto ja toimihenkilöt

Hallituksen jäsenet:

Jouko Kokko, pj - Rutajärvi, 6.7. asti vpj.
Jorma Järnstedt, vpj – Kortejärvi, 6.7. asti pj.
Minna Ahlqvist, 6.7. alkaen sihteeri – Rutajärvi
Antti Jokela, - Kortejärvi
Hannu Kuula – Rutajärvi

Risto Lylykorpi - Nokoori/padon hoito
Toivo Miettinen, 1.7. asti sihteeri - Nuutajärvi
Juha Pulkkinen, - Rutajärvi
Irma Rantanen, - Nuutajärvi
Riku Rantala, - Nuutajärvi

Rahastonhoitajana on toiminut Leena Leppänen ja tilintarkastajana Aki Nokso-Koivisto, HTM - Rutajärvi

4. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus on pitänyt 7 kokousta, joissa on käsitelty kaikkiaan 87 asiaa. Kokouksissa on ollut läsnä 7...9 jäsentä. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Urjalankylän Kaunistossa 6.7.2013. Läsnä oli 23 henkilöä edustaen 17 jäsentaloutta. Tilaisuudessa oli infotilaisuus asukkaiden jätevesihuollosta. Esityksen piti Reetta Toivanen KVVY:stä.

5. Jäsenistö

Jäsenmaksunsa suorittaneita henkilöjäseniä oli toimintavuoden lopussa 217 (228 edell.v.).
Kannatusmaksunsa suorittaneita kannatusjäseniä oli yhteensä 14 (14 edell.v) yritystä/yhteisöä.

6. Nokorinkosken padonhoito

6.1 Padonhoidon mandaatti

Yhdistys on jatkanut padonhoitoa ympäristökeskuksen ja laskuyhtiön suostumuksella toistaiseksi entiseen tapaan.

6.2 Veden korkeudet

Vedenkorkeuden valvontakäyntejä tehtiin padolle 93 kertaa ja Honkolan sillalle 48 kertaa. Nopea lumen sulaminen nosti vedenkorkeuksia huhtikuun alussa. Lumen vesiarvo oli (Jalanti) n. 80 mm huhtikuun alussa. Keskiylivesi MHW ylittyi Nuutajärvessä ja Rutajärvessä, mutta varsinaisilta tulvatilanteilta vältyttiin. Keskiylivesi MHW ei tarkoita tulvakorkeuden ylitystä.

Kesän aikana järvien vedenpinnat laskivat tasaisesti lukuun ottamatta elokuun lopun rankkasateita, jolloin vesi nousi joksikin aikaa lupaehtojen ylärajan tuntumaan. Lämmin kesä sai aikaan elokuussa runsaan leväkukinnan kaikissa järvissä.

Järvien vedenkorkeudet alkoivat nousta lokakuun lopussa sateiden takia. Marraskuussa vesi nousi Nuutajärvessä ja Rutajärvessä, mutta saatiin laskemaan loppuvuoteen runsailla juoksutuksilla

6.3 Padon turvallisuus ja vastuullisen omistajatalon selvittely

Yhdistys pyysi kirjeellä 2012 Hämeen ELY-keskusta tarkastamaan Nokoorinkosken padon kunnan ja turvallisuuden sekä selvittämään vastuullisen padonomistajan. Asia ohjattiin edelleen Pirkanmaan ELY-keskukselle. Pirkanmaan ELY-keskus/Hannu Majuri lähetti AVI:lle 31.1.2013 hakemuksen, jossa mainitaan mm. ”ELY-keskus katsoo, että vesistötoimikunnan päätöksen lupaehdon numero 2 alkua tulee muuttaa muotoon: ”Veden juoksutus toimitetaan Nokorinkosken padosta laskusuunnitelman mukaisesti Korte-, Ruta- ja Nuutajärvien laskuyhtiön toimesta tai kustannuksella ottaen huomioon seuraavat säännöstelymääräykset:”

6.4. Yhteisaloite Nokoorin padon korvaamisesta pohjapadolla

Urjalankylän osakaskunta ja Tarpianjoen kalastusalue sekä Honkolan kartano ja suojeluyhdistys esittävät Pirkanmaan ELY-keskukselle, että suunniteltaessa Nokoorinkosken patoalueen kunnostusta selvitetäisiin ensisijaisena vaihtoehtona entisöidä koski luonnonkoskeksi. Koskialue muodostuisi myös osaksi Tarpianjoen melontareittiä. Ratkaisu edellyttää nykyisen padon korvaamista pohjapadolla

7. Osallistuminen vesistöjen kunnostushankkeisiin

7.1 Korte-, Ruta- ja Nuutajärven kunnostushanke Pirkanmaan ELY-keskus/Urjalan kunta

Korte- ja Ruta- ja Nuutajärven kunnostushankkeen suunnitelma valmistui jo 2006. Hankkeen tarkoituksena on mm. Nokoorinkosken juoksutuksia ohjaavien lupaehtojen muuttaminen vastaamaan nykypäivän vaatimuksia niin hyöty- kuin virkistyskäytönkin kannalta. Hanke ei edennyt kuluneen vuoden aikana. Hanke sisältyy kuitenkin Pirkanmaan pintavesien toimenpideohjelmaan vuoteen 2015 otsikolla ”Vireillä olevia vesistökuunnostushankkeita”.

7.2 Nuutajärven valuma-alueen kunnostussuunnitelma

Pirkanmaalla kokeiltiin ensimmäistä kertaa järven kunnostuskeinona fosforinsieppausta eli ojavesien kemikalointia. Järven valuma-alueella käsiteltiin kahtena keväänä 2012 – 2013 kevään valumavesiä 11 saostusasemalla. Tarkoitus on vähentää Nuutajärven ulkoista fosforikuormitusta. Kemikaloinnissa saostetaan ojavedestä liukoisesa muodossa olevaa fosforia, jolloin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava fosfori poistuu ravinnekierrosta. Annosteluasemat ja ferix-kemikaalin rahoitti Pirkanmaan ELY-keskus, ja niiden asennuksesta ja ylläpidosta vastasi yhdistys. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) otti ojavesistä tarvittavat vesinäytteet ja analysoi ne. Hankkeen loppuraportti valmistui ja esiteltiin kesällä 2013. Ferixiä kului keväällä 2013 n. 6500 kg. Liukoista fosforia saostettiin n. 20 kg

Nuutajärven valuma-alueen maanomistajia, vesialueen omistajia ja ranta-asukkaita kutsuttiin Nuutajärven Cafe Depontiin jatkohankkeen infotilaisuuteen, joka pidettiin 16.11. Tilaisuuteen osallistui 22 henkilöä. Tilaisuudessa päätettiin kerätä Nuutajärven ranta-asukkailta tukea jatkohankkeelle. Urjalan Sanomat uutisoi aiheesta.

8. Veden laatus seuranta

Nuutajärven fosforisaostuksen vesianalyysit ulotettiin myös Rutajärven ja Kortejärven tärkeimpiin ojiin. Hälyttäviä pitoisuuksia ei juuri löytynyt. Oja-analyysit kattavat nyt koko vesistön keskeisen valuma-alueen.

Kalakuolemat Nokoorin padolla 28.6.2013. Yhdistys lähetti kirjelmän kalakuolemista Pirkanmaan ELY-keskukselle, Valkeakosken ympäristöpalveluihin ja pyysi poliisin tekemään tutkimuksen mahdollisesta ympäristöröksestä. Pirkanmaan-ELY suoritti tilakäyntejä ja otti vesianalyysijä.

Yhdistys otti yhteyttä Pirkanmaan ELY-keskukseen ja Valkeakosken ympäristöpalveluihin, koska Kolkanjoen sivuojassa Vanhajärven alueella oli keväällä ilmennyt korkeita fosforipitoisuuksia. ELY-keskus suoritti jatkotutkimuksia ja tilakäynnin.

9. Yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa – Annetut lausunnot/kirjelmät

- Tiedotustilaisuus jätevesihuollosta järjestettiin Kaunistossa yhdessä Urjalankylän kyläyhdistyksen kanssa.
- Tuettiin Kokonjärven suojeluyhdistyksen perustamista mm. tietojen vaihdolla
- Muistutus LSSAVI/15/04.08/2013 Mustaojan varrella olevan Etelärinteiden tilan ympäristöluvasta lähetettiin Länsi- ja Keski-Suomen AVI:iin.

10. Tiedottaminen

Yhdistyksen jäsenille ja muille ranta-asukkaille toukokuussa lähetetyssä kirjeessä oli mukana toimintakertomus, ja jäsenmaksutilisiirto. Vesistön tilasta on tiedotettu myös Urjalan Sanomissa ja eräissä muissa paikallislehdissä.

Yhdistyksen omia internet-kotisivuja on ylläpidetty osoitteessa ”www.airanne.net”.

Rutajärvi, Kauniston ranta tuli virallisen leväseurannan piiriin v. 2012. Levähavainnot ovat nähtävissä jarviwiki.fi-sivustolla. Leväseuranta käynnistyy vuosittain kesäkuun alussa ja päättyy syyskuussa.

11. Tiivistelmä toiminnasta ja tulevaisuuden näkymät

Yhdistyksen toiminta on kuluneena vuonna täyttänyt tarkoituksensa padonhoidon ja jäsenhankinnan suhteen. Yhdistys on seurannut veden laatua ja pyrkinyt vaikuttamaan siihen vaikuttaviin tekijöihin mm. vesianalyysillä. Nuutajärven valuma-alueella jatkettiin veden laatua parantavia toimenpiteitä. Nuutajärven kunnolla on voimakas vaikutus koko järviketjuun, Nuutajärvi - Rutajärvi – Kortejärvi.

Vesien suojeleminen pitkän aikavälin suunnitelmallista toimintaa, johon tarvitaan jäsenistön ja yhdistyksen johtohenkilöiden sitoutumista. Yhdistys toivoo, että sen jäsenistö luottaa edelleenkin yhdistyksen perusajatukseen ”Vesien suojeleminen on mahdollista yhteisvoimin”.